

FYLKESRÅDSSAK

Sak 223/14

Løpenr.: 40664/14
Saknr.: 14/7117-4
Ark.nr.: U40SAKSARKIV
Dato: 12.11.2014

Til: Fylkesrådet
Fra: Fylkesråd for næring, kultur og helse

FORSLAG TIL STØRRELSBEGRENSNING FOR FARTØY SOM KAN FISKE INNENFOR FJORDLINJENE - HØRINGSFRIST 10. NOVEMBER

Innstilling:

⋮

Fylkesrådet har behandlet forslag til Nærings- og Fiskeridepartementets "Forslag til størrelsesbegrensning for fartøy som kan fiske innenfor fjordlinjene" med frist 10.11.2014.

Fylkesrådet mener høringsforslaget vil legge til rette for en bærekraftig og robust fiskerinæring i Troms.

Forslag om begrensning i antall krok som kan vatnes pr døgn under fiske med line for fartøy under 21,35 m støttes ikke da dette ikke vurderes som hensiktsmessig regulering.

Fylkesrådet anbefaler at det i forskriften er dispensasjonsadgang slik at i perioder bestanden ikke er fangstbar utenfor fjordlinjen som følge av endret vandringsmønster, kan vedtas at fartøy over 28 meter kan fiske innenfor fjordlinjene. Dette gjelder spesielt fiske etter sild og makrell.

Det anbefales ikke noen grense på at maksimalt antall krok kan vatnes per døgn ved fiske med line innenfor fjordlinjene, da det ikke anses som hensiktsmessig.

⋮

⋮

Saksutredning:

Nærings- og Fiskeridepartementet (NFD) har på høring med frist 10.11.2014 forslag til størrelsesbegrensning for fartøy som kan fiske innenfor fjordlinjene og tar utgangspunkt i Fjordfiskerikommisjonen vedtak 14.05.2014 at unntakene fra forbudet mot å fiske med fartøy over 15 meter innenfor fjordlinjene skal begrenses til å gjelde fartøy under visse lengdegrensninger.

Historikk

Fjordlinjene ble opprettet i 2004 med strengere reguleringer i torskefisket innenfor disse linjene for å redusere beskatningstrykket på kysttorsk:

- 1.mai 2004 ble det forbudt for fartøy over 15 meter (største lengde) å fiske torsk innenfor fjordlinjene, uansett redskapstype.
- januar 2009 - generelt forbud mot å fiske med snurrevad innenfor linjene, for alle fiskeslag og uansett fartøystørrelse med unntak for flyndrefiske med fartøy under 11 meter. Her påpeker NFD at "det generelle snurrevadforbudet innenfor fjordlinjene skal medvirke til at kystnære lokale bestander høstes på en bærekraftig måte, og dette synes nå å være bredt akseptert".
- Januar 2013 - innført et generelt forbud mot å fiske med fartøy over 15 meter innenfor fjordlinjene – dvs. i alle fiskerier. Dette blant annet som et ledd i oppfølging av Prop. 70 L (2011-2012) ("Endringar i deltakerloven, havressurslova og finnmarksloven (kystfiskeutvalet)"). Samtidig ble det innført unntak for fjordrekefiske med fartøy under 19,81 meter (65 fot), og i kongekrabbefisket for fartøy under 21,35 meter (70 fot).
- Fra sommeren 2013 har det i seinotfisket vært etablert midlertidig unntak i noen ytre fjordområder i Finnmark. Videre ble det høsten 2013 etablert midlertidig unntak i fisket etter sild i alle områder sørvest for Sørøya. I første omgang gjaldt unntaket for fartøy under 21 meter, med dette unntaket ble senere på høsten utvidet til å gjelde alle fartøystørrelser.
- Høsten 2013 ble det innført et midlertidig unntak for fiske etter makrell f.o.m. Nordland og sørover. Unntaket ble sommeren 2014 utvidet til også å omfatte Troms.
- Videre gjelder det et midlertidig unntak for fiske etter andre fiskeslag enn torsk med andre konvensjonelle redskaper enn snurrevad.
- Langs kysten sør for Ofotfjorden er det midlertidig unntak fra fjordlinjebestemmelsen i alle fiskerier, med unntak av i fisket etter torsk (kysttorskvernet) og i seinotfisket.

Andre aktuelle reguleringer:

Det er generelt forbud for fartøy over 21,35 meter (70 fot) mot å fiske kystnært med autoline eller krabbeteiner, jf. utøvelsesforskriften §§ 32 og 32a.

Reguleringer av kystnært fiske basert på fartøylengde - begrunnelse

NFD påpeker følgende i forhold til regulering av kystnært fiske ut fra fartøylengde (s. 5):

"Det er for øvrig omforent at teknologiutviklingen i fangstleddet (fartøy, kraftblokk, fiskeletingsutstyr, redskap, mv.) har vært så stor at det ikke er et alternativ å tillate "fritt fiske" på sårbare bestander i kystnære områder. Ved fiske med aktive redskaper som not og dagens snurrevad er det en relativ nær sammenheng mellom fartøystørrelse og størrelsen på redskapet, og dermed fangsteffektiviteten. For slike redskap kan det derfor være mer hensiktsmessig å ha en grense på fartøystørrelse enn kompliserte begrensninger på redskapstørrelse/-utforming. Et fartøy på 13 meter som fisker med seinot vil i praksis bare kunne fiske på tradisjonell måte etter sei nær overflaten med relativt liten not, mens et fartøy på 25 meter med til dels bunnsatt not av vesentlig større dimensjoner vil kunne ha betydelig større innvirkning på bestander i fjordområder. Det er også slik at havgående fartøy har større mulighet til å utøve sitt fiske lenger til havs enn de minste fartøyene.

Det har fra fiskerimyndighetens side blitt varslet at det i økende grad vil måtte innføres områdereguleringer hvor det skilles på fartøystørrelse. Blant annet var departementet tydelig på dette da lengdebegrensningen på 28 meter for kystfartøy ble opphevet og erstattet med en lasteromsgrense.

Det er imidlertid lagt opp til et fleksibelt system der det kan gjøres unntak fra et generelt forbud når det er fornuftige grunner til dette. Områder innenfor fjordlinjene skal ikke være verneområder, men være områder som gir grunnlag for bærekraftig og lønnsom høsting."

Fjordfiskeremnda (nedsatt i 2014) har blant annet fått i oppdrag å gi fiskeriforvaltningen råd om blant annet hensiktsmessige fjordlinjer og unntak, basert på blant annet kunnskap om lokale forhold. I påvente av at Fjordfiskeremnda ble etablert og at denne kom i gang med sitt arbeid, har det blitt tatt utgangspunkt i eksisterende fjordlinjer. Samtidig har det vært behov for enkelte unntaksbestemmelser.

Fjordfiskeremnda forslag til midlertidige grenser, vedtatt 14.05. 2014:

Seinot - *Nemnda vil uttrykke bekymring for statusen til seibestanden og mener at yngre årsklasser i større grad bør skjermes. Nemnda vil anbefale at unntaksbestemmelsen for innværende år videreføres, men begrenses til fartøy ≤ 90 f (27,43 m), minstemål settes til 45 cm og en maksimal innblanding av undermåls sei på 20 %.*

Sildenot - *Nemnda vil anbefale at unntaksbestemmelsen, som utløp 31. mars d.å., videreføres, men begrenses til fartøy ≤ 90 f (27,43 m). Nemnda vil presisere at vandringsmønsteret for silda de senere år har vært under stadig endring og at dette innebærer at nemndas vedtak kan endres ved endring i vandremønsteret.*

Fiske etter andre fiskeslag enn torsk med andre konvensjonelle redskaper enn snurrevad

Nemnda vil anbefale at unntaksbestemmelsen videreføres, men at fartøylengden begrenses oppad til 21 m (68,89 f). I tillegg vil nemnda anbefale at fartøyer som fisker med line begrenses til vatning av 10 000 krok per døgn.

I tillegg har nemnda uttalt seg om **makrellfiske i Nord-Norge**, blant annet: *Hva angår notfiske etter makrell innenfor fjordlinjene i nord ønsker nemnda en begrensning i fartøystørrelsen til ≤ 90 f (27,43 m).*

NFD's forslag til fartøylengdebegrensinger for fiske innenfor fjordlinjen er:

- For fiske etter sild og makrell foreslås en maksimal fartøylengde på 28 m ved fiske innenfor fjordlinjene.
- Forbud for fartøy over 21 m å fiske innenfor fjordlinjene etter andre fiskeslag enn torsk med andre konvensjonelle redskaper enn snurrevad. Det påpekes at andre reguleringer medfører at forslaget i praksis bare vil gjelde fiske med garn og tradisjonell line. NFD antar samtidig at dette fisket i praksis er mest aktuelt for fartøy under 21 m.
- Forslag om at linefartøy bare kan vatne maksimalt 10 000 krok per døgn vurderes som vanskelig å kontrollere og foreslås ikke.
- Forslag om økt minstemål sei vurderes i betydelig grad å være ivaretatt ved gjeldende forbud vedtatt i 2013 om fartøy over 15 m ikke kan fiske med sei med not innenfor fjordlinjene med noen få unntak.
- Dispensasjonsadgang slik at større fartøy kan fiske innenfor fjordlinjene hvis vandringsmønsteret til bestandene endres slik at fisket bare kan skje innenfor fjordlinjen. Forslaget foreslås innarbeidet i forslag til forskrift.

Fiskarlaget Nord (sak 45.2014) støtter forslaget fra NFD med følgende tillegg:

Styret er imidlertid uenig med Nærings- og fiskeridepartementets vurdering; at avgrensning av redskapsmengde i fisket med line på fjordene er unødvendig når fartøylengden er begrenset til 21 meter lengste lengde. Linedriften er utviklet betydelig de siste årene. Flere fartøy under 15 meter er i dag utrustet for drift med setting og trekking av tilsvarende redskapsmengde som autolinefartøy over 21,35 meter benyttet da disse ble henvist langt utenfor kysten i år 2000 (35-40.000 krok).

Styret i Fiskarlaget Nord ber om at krokmengden i linefisket innenfor fjordlinjen begrenses til setting og trekking (vatning) av maksimalt 10.000 krok i døgnet.»

Økonomisk og administrative konsekvenser

Saken gjelder regulering av fiske og vil ikke ha økonomiske og administrative konsekvenser for Troms fylkeskommune.

Samlet vurdering

Fartøylengde som grense for hvor kystnært et fartøy kan drive fiske har vært brukt lenge i fiskerireguleringene. Størrelsen på fartøy i det konvensjonelle kystnære fisket har imidlertid økt etter at regulering av fisket ble endret til i økt grad å ta utgangspunkt i fartøyenes lasteromskapasitet i stedet for fartøyets lengde. De lengste konvensjonelle kystfartøyene er nå opp mot 50-60 meter. Ny teknologi blant annet for automatisk lineegning på mindre fartøyer har ført til at fartøyene har større fangstkapasitet enn før. De kan dermed utgjøre en viss trussel i forhold til samlet fiskepress og konkurranse med tradisjonelt utrusta fartøyer spesielt på lokale fiskefelt på fjordene og i kystnære strøk.

Høringsforslaget vil bidra til at de mindre fartøyene, som er mindre mobile i forhold til fangstfelt og levering gis fortrinnsrett til å fiske nærmere kysten og på fjordene i forhold til de større og mer effektive fartøyene.

I Fjordfiskeremnda henvendelse til departementet av 24.10.2014 påpekes det at nemndas vedtak i saken (av 14.05.2014) var "*å oppfatte som midlertidige, og vår arbeidsmåte i forhold til fjordlinjene og unntakene i forhold til disse vil bli gjenstand for en mer omfattende behandling*". Det anses som lovteknisk enklere å endre forskriften seinere bl.a. som følge Fjordfiskeremndas fremtidige behandling, enn å ha tidsavgrensede reguleringer fastsatt i forskriften fra starten av.

Forskriften bør derfor åpne for å kunne gi dispensasjon fra forbudet mot å fiske innenfor fjordlinjen for fartøy over 28 m hvis vandringsmønster og dermed fangsbarheten til fiskebestandene endres vesentlig. Dette gjelder spesielt fiske etter sild og makrell hvor vandringsmønster har endret seg mye de senere år. Høstfisket etter sild utenfor Troms er et godt eksempel, de senere årene har dette foregått nært fjordlinjene og kan forventes å kunne i viss utstrekning flyttes innenfor fjordlinjene.

Fjordfiskeremndas og Fiskarlag Nords forslag om å innføre begrensning på maks 10 000 kroker per døgn anses som vanskelig å gjennomføre i praksis uten omfattende kontroll og rapportering og anbefales derfor ikke. Forslaget vil også ramme lokale fjordfiskere som ønsker å oppgradere til automatiske egningsystemer og modernisere driften. Slike anlegg for automatisk egning kan monteres på fartøy ned til 10-15 m og som derved får betydelig økt fangstkapasitet sammenlignet med tradisjonelt utrusta fartøy. Antall fartøy med slike anlegg vil trolig øke over tid og dette vil kunne øke fiskepresset i fjordene. Samlet sett anses imidlertid en slik regulering som lite hensiktsmessig både av hensyn til det økte behovet for kontroll og rapportering, samt av fiskernes ønske og behov for fornying og modernisering av fartøyene og av drifta.

Tromsø, 12.11.2014

Line Miriam Sandberg
fylkesråd for næring, kultur og helse

...